

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleits Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felölős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl
Azonkívül az összes hír-
:: :: detési irodák :: ::

Megjelenik vasár- és
ünneppapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 170. szám.

Szerda, július 29.

Kitört a háború.

— Éjjel érkezett jelentéseink. —

Hadüzenet Szerbiának. — A király kiáltványa. — A kormány proklamációja.

Nagybecskerek, jul. 29.

A kocka végleg el van vetve. A monarchia megüzente a háborút Szerbiának s most már az ágyuk és a puskák veszik át a szót s ezeknek a borzalmas nyomatékával fogjuk gyűlölettel telt ellenségeinket arra kényszeríteni, hogy a jövőben ő is bejuthasson a kulturált világba, amelyet eddig állandóan veszélyeztetett. Szörnyű a háborus vérontás, de ugylátszik a végzet vagy a történelmi fejlődés hozta ezt, hogy ennek borzalmai után, az állandó béke áldásos gyümölcsei fakadjanak a véráztatva földből.

Győzelmünkhöz kétség nem férhet, annyira igazságos az ügyünk s annyira nagy és szent a cél, amelyért fiaink drága vére fog ömleni.

Aldás kísérje hadseregünk minden léptét s ragyogó szerencse katonáink fegyvereit.

Most adjuk itt éjjel érkezett jelentéseinket a hadüzenetről, öfelsége manifesztumáról, továbbá a kormány proklamációjáról, amelyeket mai reggeli rendkívüli kiadásunkban is ismertettünk már, továbbá még egyéb értesüléseinket.

A hadüzenet.

Budapest, jul. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ő császári és apostoli királyi felsége 1914. évi július hó 28-án kelt legfelső elhatározása alapján a mai napon a szerb királyi kormányhoz francia nyelven hadüzenetet intézett, mely magyar fordításban így hangzik:

Mivel a szerb királyi kormány ama jegyzékre, mely részére Ausztria-Magyarország belgrádi követe által 1914. évi július hó 23-án átadott kielégítő választ nem adott, a császári és királyi kormány kénytelen maga gondoskodni jogainak és érdekeinek védelmére ezen célból a fegyverek erejéhez fordulni. Ausztria-Magyarország ennél fogva a jelen pillanattól kezdve Szerbiával szemben hadiállapotban levőnek tekinti magát. Ausztria-Magyarország külügyminisztere Berchtold. s. k.

Budapest, jul. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a hivatalos Wiener Zeitung tegnap délutáni rendkívüli száma ugyanazon szövegű hadüzenetet közli, mint a Budapesti Közlöny.

A király kiáltványa.

Budapest, jul. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A hivatalos lap mai

reggeli száma öfelségének népeihez intézett manifesztumát közli, mely azzal kezdődik, hogy a királynak leghőbb vágya volt, hogy az Isten kegyelméből még hátralévő éveit a béke műveinek szentelhesse és népeit a háboru áldozataitól és terheitől megóvhassa, de a gondviselés másként határozott, mert egy gyűlölettel telt ellenség üzenelmei rákényszerítették arra, hogy fegyveres erővel szerezze meg államai számára a belső nyugalom és külső béke nélkülözhetetlen biztosítékait. A kézirat történeti visszapillantással levezeti az elhatározás indokait és azzal végződik, hogy öfelsége mindent megfontolt és mindent meg gondolt, bizik hű népeiben és Ausztria-Magyarország önfeláldozó lelkesültséggel telt vitéz hadseregében és bizik abban, hogy a mindenható fegyvereinek adja a győzelmet.

Hadseregünk generalisszimusza.

Budapest, jul. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Ischlből sürgönyzik, a király Frigyes főherceget a hadsereg generalisszimuszává, Károly Ferenc József trónörökösét pedig parancsörtszójévé nevezte ki. A király ma Ischlből Bécsbe fog utazni.

Ujabb tüntetések a fővárosban.

Budapest, jul. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A háboru mellett az éjszaka nagy tüntetések voltak. Nagy tömeg zászlókkal, fáklyákkal, katonazenével járta be a körutakat. A tömeg a Nemzeti Kaszinóhoz vonult, ahol Andrássy Gyula gróf lelkesítő beszédet intézett a tömeghez, hangoztatván, hogy a háboru borzalmas, de nemzeti becsületünk védelmére harcba kell mennünk s mint látja, e mellett a nemzeti akarat is megnyilvánul. Kéri a mindenhatót, hogy harcba menő katonáinkat segítse.

Apponyi Albert gróf szintén beszélt s kijelentette, hogy a háboru nem akartuk s erre ellenségünk kényszerített. Nemzeti becsületünk védelmének érdeke csatasorba szólít bennünket s pártkülönbség nélkül mindannyian együtt vagyunk az ellenséggel szemben. A tömeg még Tisza István grófot akarta hallani, de Tisza nem volt jelen. Innen a tüntetők a munkapárthoz vonultak s itt is sok lelkesítő beszéd hangzott el.

A német császár tanácskozásai.

Budapest, jul. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Potsdamból sürgönyzik, Vilmos császár Bethmann Holl-

weg birodalmi kancellárt, a vezérkari főnököt, a tengerészeti főnököt kihallgatáson fogadta.

Horvát lapok betiltása.

Budapest, jul. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Zágrábról sürgönyzik: A nyugalom és rend fentartása érdekében a horvát kormány tizenkét lap megjelenését betiltotta.

A magyar kormány proklamációja.

A magyar királyi kormány a háborus bonyodalmak küszöbén kiáltványt intéz a nemzethez. A kiáltvány, amelyet a belügyminisztérium az ország összes községeinek ma küldött szét, szövege a következők:

Szerbia a Monarchiának higgadt, megfontolt, jogos követeléseire mozgósítással válaszolt. Háborus bonyodalmak küszöbén állunk. Meg fogjuk mutatni, hogy csalódtak azok, akik vakmerő elbizakodottságukban azt hitték, hogy bátran sértegethetnek bennünket. Meg fogjuk mutatni, hogy fenyegetett érdekeinkért és becsületünkért habozás nélkül latba vetjük a nemzetnek és dicső hadseregünknek kipróbált erejét.

Olyan idők következnek reánk, amelyekben az egész magyar nemzet áldozatkész honszerelmére és őseitől öröklött férfias erényeire van szükség. A történelem mérlegére helyeztettünk. Most kell megmutatni, hogy ennek az országnak minden polgára utolsó csepp vérével kész a haza oltárára áldozni s hogy a nemzet hazaszeretete, hűsége, kitartása, elszántsága győzelmesen kerül ki a válságos események tüzpróbájából. Mindenkinek helyt kell állania.

A kormány megtesz mindent az ország rendjének, nyugalomának, a házához hű polgárok élet- és vagyonbiztonságának oltalmára. A bizalom és a megnyugtató szavával fordul faji és vallásfelekezeti különbség nélkül mindenkihez. Tamaszt nyújt mindenkinek és segítséget vár mindenkítől. Segítségét az ország nem magyarajku polgáraitól is.

Az államnak minden körülmények között lesz annyi ereje, hogy összemorzsolja azokat, akik, bünyös izgatók szavára hallgatva, vétenének az állampolgári kötelességei ellen. Csirájában fog elfojtani minden rendezavarast. De nagyon szomorú volna, ha ilyen kényszerrendszabályokra kerülne a sor. Szomorú, mert megbélyegezné, pellenegére állítaná azokat, akik a haza iránti hűségétől eltántorodnak, gyökerében támadná meg az irántuk érzett szeretet és bizalom áldást hozó érzéseit és hosszú időre tenné tönkre annak a nemzetiségnek sorsát és jövőjét, amely a válság napjaiban az igaz utról eltévelyedne.

A bizalom, a szeretet, de egyúttal a komoly intelem szavával fordulunk a haza minden polgárához. Mindenekfelett azokhoz, akiket állásuk, vagy személyes befolyásuk polgártársaik természetes vezetőivé avat.

A cselekvés órája ütött. Egy szebb, jobb, boldogabb jövő alapjait vethetik meg az áldozatkész hazafiúi hűség cselekedetei.

A magyar királyi kormány.

HIREK.

IDÓJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.

Julius 29.

Barométer áll 751.2. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 23.4 C°. Hőmérséklet: maximum 28-án 23.4 C°, min. ma reggel 8.0 C°. Csapadék 0.1 mm. Felhőzet St6. Szélirány és erősség El. Jósolat a következő 24 órára: Meleg, nyugaton, északon elvélve csapadék, zivatarok.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percig; felhőzet: Ci = fűtőfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = bányafelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szél erősség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

— **Kinevezés.** A m. kir. igazságügy-miniszter dr. Csernyánszky Sándor temsvári kir. törvényszéki joggyakornokot a pancsovai kir. járásbíróshoz jegyzővé kinevezte.

A m. kir. pénzügyminiszter Veréb Károly pénzügyi számgyakornokot a nagybecskereki m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségénél a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű pénzügyi számtiszttekké a szekszárdi, Olajos Kálmán nagybecskereki lakost ideiglenes minőségű pénzügyi számgyakornokká a nagybecskereki m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez kinevezte.

— **Nagybecskerek tüntet a háboru mellett.** A tegnapi nap volt a legizgalmasabb, amelyet Nagybecskerek városa a háborus események kezdete óta végigélt. Az egész nap folyamán az utcák tömve voltak emberekkel, a sokszinű egyenruha szinte káprázatos képpé olvadt össze. Minduntalan újabb embertömegek érkeznek az állomás felől. Egyik helyen a tartalékos bakák éneke hangzik, másutt az asszonyok sírása s mindez együttvéve mámoros zsihaj, amely egy pillanatra sem szűnik meg. Az esti órákban még forróbb a hangulat. Hét-nyolc óra körül már rengeteg ember hullámszik a Ferenc József-terén és a Hunyadi-utcán. Pillanatok alatt csoportokba állnak, zászlók kerülnek elő s felhangzik megint hol a Szózat, hol a Kossuth-nóta. Az állomás felé indulnak, mert az a hír volt elterjedve a városban, hogy a 29-es bakák érkeznek az esti vonattal. Nagy a esalódás. Csak néhány katonas tiszt érkezik, de ezeket is lelkesen megünnepeli a tömeg s majd hegyvállaira nem emeli. Tíz óra körül már a vármegyeháza épülete előtt sorakozott az egész teret betöltő embertömeg, melyben a város lakosságának minden rétege képviselve volt.

— Halljuk a főispánt! Éljen a kormánybiztos!

Amíg a Szózatot éneklék a tüntetők, az erkélyen megjelenik dr. Dellimanics Lajos főispán. Nyomban megáll az ének s felzúg a hatalmas tömeg:

— Éljen a főispán!

Dr. Dellimanics Lajos beszélni kezd s lelkes szavakkal tolmácsolja örömet, hogy a közönség fölkereste. Óhajtja, hogy a válság perceiben minden magyar ember teljesítse hazafiúi kötelességét s azután ezzel végzi beszédét: Éljen a király!

Égrengető kiáltással zúgja vissza a tömeg az éljenést, majd eléneklék a Himnusz s nyomban megindulnak a kaszárnya felé. Előbb a közös, majd a honvéd laktanya előtt ismétlődnek meg a múlt napi lelkes tüntetések a hadsereg mellett.

A tömeg csak a késő éjjeli órákban

oszladozik, amikor már a város is lassan elcsendesedik s az utcák is kiürülnek.

— **A vasúti forgalom.** A vasutakon a háboru folytán a forgalomkorlátozás július 28-ikán lépett életbe, csütörtökig mégis főtartják a forgalmat. Még tegnapelőtt minden podgyászárut fölvettek és továbbították s a személyi forgalom is korlátlan volt. Tegnap, azaz kedden, 28-ikán csak olyan podgyászt és árut vállaltak, amely csütörtökről péntekre virradó éjfélig a rendeltetési helyére érkehetik. Ugyancsak olyan jegyeket adnak ki a személyi forgalomban 28-ikától kezdve, melylyel az illető 30-ikán éjfélig az utazási helyére ér. Ezek az intézkedések természetesen csak azokon a vonalakon lépnek életbe, ahol a forgalom egyelőre teljesen szünetel a rendelt értelmében. A korlátozott forgalmu vonalakra ez az intézkedés nem vonatkozik.

A hivatalos lap mai száma egy kereskedelmi miniszteri rendeletet is közöl még, mely a vasúti üzletszabályzat 74. §-át módosítja. A miniszteri rendelet így szól:

Ha a polgári áruforgalomnak a vasúti vonalakon részben vagy egészben történő beszüntetése folytán valamely közbeeső állomásokon a rendelkezésre álló vasúti személyzet egyéb forgalmi teendőikkel túl van halmozva és ennek következtében a vasúti üzletszabályzat 74. §-ának 2. bekezdésében a feladó rendelkezésre való felszólítására nézve előírt köteletség teljesítése erőhatalom miatt nem lehetséges, a feladó értesítése elmaradhat. Mihelyt azonban a forgalmi viszonyok azt megengedik, amennyiben lehetséges, az értesítést pótolni kell.

Ez a rendelet a mai napon már életbe is lépett.

— **Az élelmiszerek árát a hatóság állapítja meg.** A háboru kitörésével a közönség attól tart, hogy hihetetlen drágaság fog bekövetkezni. Megnyugtatóul és tájékoztatóul közöljük, hogy a háboru esetére szóló kivételes intézkedésekről rendelkező 1912. évi LXIII. t. c. az élelmiszerek megdrágulása ellen is megvédi a közönséget. A törvény 7-ik szakasza ugyanis a következőket mondja:

„Ahol attól lehet tartani, hogy a fogyasztási cikkek ára a nem tényleges állományu legénységnek nagyobb számban történő bevonulása következtében aránytalanul és pedig nem indokolt mértékben fel fog szökni, elrendelheti a miniszterium, hogy ott a legszükségesebb élelmiszeri cikkekért követelhető legmagasabb árakat a közgazgatási hatóság megállapítsa.”

Ennek a szakasznak az alapján tehát a miniszterium jogosítva van már most preventive intézkedni és ha a drágulás általánosabb méreteket öltene, ez meg is fog történni.

A törvény arról is gondoskodik, hogy az ármegállapításnak büntető szankciója legyen. Aki ugyanis a kormány ezen rendelkezését megszegi, kihágást követ el és két hónapig terjedhető elzárással, valamint 600 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetetik.

— **A légi közlekedés tilalmi zónája.** A várható hadműveletek területe fölött repülőgépekkel jární a mai naptól kezdve tilos. Hogy ez a tilalom hatásos legyen, a hivatalos lap mai számában közzétette a kormány „a légi közlekedésre vonatkozó ideiglenes rendőri intézkedésekről” szóló körrendeletet, továbbá megállapítja a légi közlekedés tilalmi zónáját.

E szerint légi járművekkel repülni tilos azon terület fölött, amelynek határvonalai Bródtól a Száva mentén, majd ennek a Dunába torkolásától tovább a Duna mentén Orsováig, Orsovától Livazényig, Livazénytól Dévától a vasútvonal mentén, Dévától Marosillyén át Lugosig a vasútvonal mentén, Lugostól Temesváron át Nagyikindáig a vasúti fővonal mentén, Nagyikindától Törökbecsésig a vasútvonal mentén, Törökbecséstől Bácsföldvár-ig a Tisza-folyó mentén, Bácsföldvár-

tól Józseffalván át Temerinig a vasútvonal mentén, Temerintől egyenes irányban Ókérig és Ókértől Kiszácsig a vasútvonal mentén, Kiszácstól Petrováig és Petrovától Glozsan és Begecs határára át Cerevicig, Cerevictől a Duna mentén Vukováig húzódik és Vukovártól a vasútvonal mentén Bródba visszatér. Ezen a területen engedély nélkül felszállani is tilos. Mindezek a tilalmak természetesen nem terjednek ki a fegyveres erő szolgáltatában működő járművekre.

— **Hamis hírek.** A háboru izgalmaiban sok mindenféle híresztelés kering és hamis hírek látnak napvilágot. Aki azonban a viszonyokat ismeri és bennük él, az tudja, hogy ezek a hírek mind alaptalanok s fantázia szüleményei. Eppen ilyen hamis rémhír a Budapesti Hirlap tegnapi közleménye a nagybecskereki „összeesküvésről” s ha jól olvassuk ezt a közleményt, annak teljesen tájékozatlan és abszurd adataiból is meg lehet állapítani, hogy micsoda valótlanosságokat szül a fantázia. Ezért tehát az ilyen szállongó híreszteléseknek nem kell hitelt adni s helyesen teszi, aki ilyen híreszteléseket mindjárt elutasít, hogy még szóbeszéd révén se terjedhessen tovább.

— **A postatakarékpénztár és a betétek.** A magyar királyi postatakarékpénztár ma betevői részére a következő figyelemztetést bocsátotta ki:

„A magyar királyi postatakarékpénztár az 1885. évi IX. törvényeikk 1. §-a értelmében állami jótállás alatt áll, vagyis a felmondott betétek akadálytalan kifizetéséért az állam szavatol. A közönség részéről tehát semmiféle nyugtalankodásra nincsen ok, mert a felmondásokat az intézet akadály nélkül fizeti. Sőt felhívjuk betevőink figyelmét arra a körülményre, hogy a kis betevők betéteik elhelyezésére és megőrzésére sehol biztosabb helvet nem találhatnak, mint a magyar állam jótállása és őrzete alatt álló intézetünkben, ahol szükség esetén tőkék azonnal rendelkezésükre állanak.”

— **Az ügyvédek és a háboru.** A nagybecskereki ügyvédi kar be nem vonult tagjai ma délelőtt 11 órakor dr. Stern Lázár ügyvéd elnökle alatt a királyi törvényszék pertárában értekezletet tartottak, amelyen egyhangulag elhatározták, hogy a hadiszolgálatra behívott kartársakkal és felekkel szemben a legmesszebbmenő kollegialitást és méltányosságot fogják minden esetben gyakorolni. Az értekezlet lelkes hazafias hangulatban és a rendkívüli helyzethez méltó komolysággal tárgyalta a napirendre kitűzött pontokat azzal, hogy a nagybecskereki ügyvédi kar minden tagja e nehéz időkben reá várakozó kötelességének örömmel és lelkesedéssel fog megfelelni.

— **Mérsékelt áru motorbenzin kisiparosok részére.** A kereskedelmi és iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy a kereskedelemügyi miniszter további három évre meghosszabbította a kölcsönfinomítókkal kötött ama megállapodás hatályát, mely szemit az adómentes benzint kedvezményes áron bocsátják a kisiparosok rendelkezésére. A mérsékelt eladási, azaz a kisiparosok által fizetendő árat további intézkedésig métermázsánként 24 koronában állapította meg a miniszter.

— **Eckstein Samu** ezuton értesíti a közönséget, hogy a magyaránny katonai szállítások miatt a fehér sütemény készítését egyelőre kénytelen volt beszüntetni, kényér azonban kapható.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 5 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A háboru.

— Délutáni jelentéseink. —

A hadüzenet notifikálása. — Anglia semlegességi nyilatkozata. — Lázadás a szerb hadseregben. — Forradalom Ujszerbiában. — Horvátországban kihirdették a statáriumot. — Egyéb hírek.

Budapest, jul. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A háborus eseményekről ma délután kapott jelentéseink a következők:

A hadüzenet notifikálása.

Budapest, jul. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ausztria-Magyarország nagykövetei útján ma az összes hatalmaknál notifikálta a hadüzenetet.

Anglia semlegességi nyilatkozata.

Budapest, jul. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Londonból sürgönyzik, az angol kormány ma közölte a londoni orosz nagykövettel, hogy az Ausztria-Magyarország és Szerbia között támadt konfliktusban Anglia semleges marad.

Lázadás a szerb hadseregben.

Budapest, jul. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Zimonyból sürgönyzik, ideérkezett autentikus hírek szerint a szerb Vardar-seregben a csapatok botrányos élelméze miatt lázadás tört ki. A Vardar-hadseregben rendkívüli fejtetlenség uralkodik s a sereg teljesen kézületlen és rendezetlen.

Forradalom Ujszerbiában.

Budapest, jul. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Zimonyból sürgönyzik: Ideérkezett hírek szerint Ujszerbiában valóságos anarkia uralkodik. Azt jelentik a többek közt, hogy Ujszerbiában kiütött a forradalom. A macedóniai csapatok bolgár nemzetiségű katonái fölláztak s szembezállva a tisztekkel, egy szerb tisztet egyenlőttek.

Horvátországban kihirdették a statáriumot.

Budapest, jul. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Zágrábról sürgönyzik, Zágráb város, valamint Horvát-Szlavonország egész területére kihirdették a statáriumot. Egyidejűleg a Sabort ma bizonytalan időre elnapolták.

Nyilttér.

E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Nyilatkozat.

A Dungszy-sörgyárban tegnapelőtt keletkezett tüzesetből kifolyólag a Pesti Naplóban oly hír jelent meg, mely kényszerít a következőket kinyilatkoztatnom:

Valótlan minden hír, amely a fenti közleményben a tüzesethez kapcsolatot, szintugy az is, hogy a sörgyárban politikai összejövetelek tartottak, vagy csak politikai eszmecserék folytattak volna.

Aki engem ösmer, meg van arról győződve, hogy ilyen vagy hasonló dolgot el nem tüntem volna.

Nagybecskerek, 1914 július 29-én.

Szabó Adolf,
sörgyári igazgató.

Fog-Krém

KALODONT
Szájviz

71-42.23

Egyéb hírek.

Budapest, jul. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Zimonyból sürgönyzik: Ma a Dunán Gombosnál föltartóztatták a „Belgrád“ nevű szerb hajót, amely lefelé igyekezett. A katonai hatóság átvizsgálta a hajót és a szén alatt sok fegyvert találtak, amelyeket Szerbiába akart csempészni. A hajót visszatartották.

Budapest, jul. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szófiából sürgönyzik: Ideérkezett belgrádi jelentések szerint a szerb skupstina ma ülést akart tartani, az ülést azonban nem tarthatta meg, mert a képviselők távolléte miatt határozatképtelen volt.

Oroszország esőndben van.

Budapest, jul. 29. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Berlinből sürgönyzik, a mai napig Oroszország magatartása nem ad semmi olyan aggodalomra okot, hogy Oroszország fegyveres erővel beavatkoznék Ausztria-Magyarország és Szerbia konfliktusába. Az orosz kormány figyelmét most különben is lekötik a nagy munkásmozgalmak, amelyek ugyszólván az egész ország területén folynak s egyes helyeken forradalmi jellegűek. Azonkívül Lengyelországban is nagy nyugtalanság uralkodik, ugy, hogy az orosz kormány fokozottabb éberséggel kénytelen a lengyelek nyugtalanságát figyelemmel kíséni. Szentpétervári diplomáciai körökből eredő hírek szerint azonkívül igen mély hatást keltett Svédország szövetsége Németországgal, amelyről igen jól tudják, hogy Oroszország ellen irányul. A svéd-német szerződés nagy örömet keltett Finnországban s olyan hírek is keringenek Szentpétervárról, hogyha Oroszország háboruba keveredik, akkor Finnországban forradalom tör ki. A finnek általában sokat várnak egy világháborútól, mert az a meggyőződésük, hogy ez Oroszország vesztére lenne s Finnország fölszabadulna az orosz iga alól.

Hirdetések.

Nagybecskereki női kereskedelmi szakfolyam.

Iskolai értesítés.

A Miasszonyunkról nevezett Iskola-nővérek Nagybecskereken a polg. leányiskolával kapcsolatos női kereskedelmi szakfolyamot tartanak fön, melybe a **jelenkézések, ill. beiratkozások az egész nagyszünet alatt s szept. hó 3-ig** eszközölnétek.

A tanfolyamba fölvehető a polgári vagy felsőbb leányiskola IV. osztályát sikerrel végzett tanulók E bizonyítvány hiányában fölvételi vizsgálat alapján. — A tanfolyam elvégzése után a tanulók jogérvényes bizonyítványt nyernek. Évi tandíj 120 korona, beiratási díj 10 korona.

A tanulók nemcsak bejárók, hanem bennlakó növendékek is lehetnek az iskolával kapcsolatos internátusban. — Felvilágosítással az intézet előjárósága bármikor szívesen szolgál.

843-x.9

Torontáli iparművész

jutányosan készít művészi diszoklevelet, illusztrációt, könyvdiszket, plakátokat, levélfedeket, címkéket, reklám-cédulákat és bármilyen iparművészeti tervezést.

Megrendelések a „Torontál“ kiadóhivatalába intézendők. 425-x.92

Csödtömegeladási hirdetemény.

Vb. Weisz Mór kereskedő csödtömegében a csödtömeg felhatalmazása folytán közhírré teszem, hogy a csödtömeghez tartozó:

I. a csödtömeg 1., 23-28., 41., 42., 46-51., 61., 62., 69., 74., 75. és 83-92. tétele alatt összeirt 307 kor. 40 fillér becsértékű korcsma-üzleti berendezés, grammofon és lemezekből álló ingók (melyeknek beszerzési ára 636 korona 20 fillér volt),

II. a csödtömeg 93-230., 232-288., 291-1075. tétele alatt összeirt 5273 korona 30 fillér becsértékű szeszes italok, hordók, ásványvizek, fűszer-, festék-, kötött- és szövöttárak, harisnyák, kötél- és egyéb árukból, valamint üzleti berendezésből álló ingók, (melyeknek beszerzési ára 10833 korona 15 fillér volt) ajánlati árverés útján eladotnak.

Venni szándékozók kötelesek zárt írásbeli ajánlataikat az I. alatti ingókra nézve 50 kor., a II. alatti ingókra nézve 600 kor. bantáppénzzel ellátva 1914. évi augusztus hó 10-ikének déli 12 óráig alulirt tömegeladónak átadni. Az ideigl. választmány ugyanezen napon d. u. 4 órakor dönt az ajánlatok fölött s fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok között szabadon választhasson, esetleg ha az ajánlatok egyikét sem találja megfelelőnek, hogy nyomban szóbeli árverést eirendeljen és azt megtartsa, mely esetben is a vonatkozó legmagasabb írásbeli ajánlat az ajánlattevőt köti.

Vevő köteles legkésőbb 3 nap alatt bantáppénzenek elvesztése terhe alatt a vételár és vételi illetékek a tömegeladónak kezeihez leendő lefizetése mellett az ingókat átvenni és elszállítani.

A csödtömeg és a választmány sem az ingók mennyisége és minősége, sem más tekintetben nem szavatolnak.

Az ajánlat elfogadásának időpontjával minden veszély a vevőt terheli.

Nagybecskerek, 1914. évi július hó 27-én.

Dr. Vászits Endre,
tömegeladónak.

887-2.2

„TOMATIN“

a legjobb növénytetűirtó szer!
Tíz év óta használatban.

A növényt nem támadja meg.
Rögtön és gyökeresen pusztít.

Egy nagy üveg (1 liter) ára 3.60 K,
egy kis üveg (1/2 liter) ára 2.— K,
egy próbauveg (1/4 liter) ára 1.20 K.

Megrendelhető utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldésével a készítőnél

Georg Drescher Leipzig,
Frankfurterstrasse 2 I.

Viszontelárusítók kerestetnek. — Bövebb felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal.

Nagyobb megrendelésnél árengedmény.

435-x.53

Makulaturapapír

olcsó áron kapható

= e lap kiadóhivatalában. =

635-x.19

A perlaszi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól.

3510—1914. tkvi sz.

870—1.1

Árverési hirdetmény és árverési feltételek kivonat.

Dr. Gyenes Viktor nagybecskereki ügyvéd által képviselt Torontali Agrárbank Rt. nagybecskereki cég végrehajtható Medancsics István (nős volt Kulacsity Krisztinával) végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a tkvi hatóság a végrehajtató kérelme következtében az 1881: LX. t.-c. 144, 146. és 147. §-ai értelmében elrendeli a végrehajtási árverést 18658 korona tőkekövetelés, ennek és pedig 2200 korona után 1912. évi augusztus hó 16-tól járó 6% kamata és 16458 korona után 1912. évi október hó 19. napjától járó 920 korona 05 fillér eddig megállapított per- és végrehajtási és az árverési kérvényért ezáltal megállapított 22 korona költség, valamint a csatlakozottnak kimondott Herczeg Emil és társa écskai cég 2703 korona 72 fillér és 1261 korona, Zsivánov Lyuba cserépaljai lakos 1400 kor. és 134 kor. s jár., dr. Pap Henrik perlaszi ügyvéd 107 kor. s jár., Rosenstock Miksa torontalszigeti lakos 180 kor., Czivrics Szvetozár 17 kor. 95 fill., Magyar-Francia Biztosító Társaság budapesti cég 52 kor. 41 fill. és 60 kor. 38 fill., Pártos Simon torontálvásárhelyi lakos 700 kor. s jár., Litavszky Ferenc 160 kor. s jár., Torontali Agrárbank nagybecskereki cég 480 kor. s jár. tőkekövetelése és járuléka behajtása végett a perlaszi kir. járásbíró területén levő, Torontalsziget községben fekvő s a torontalszigeti 35. sz. betétben felvett: A. I. 1—2. sorsz., 325. hrsz ház 549. öi. sz. a

udvarral 398 □-öl és 326/1. hrsz. kert a beltelekben, 403 □-ölnyi területből Medancsics Istvánt megillető 2/3-adrész 672 korona és + 1. sorsz., 326/2. hrsz. kert a beltelekben 115 □-ölből Madancsics Istvánt megillető 2/3-adrész 80 korona és a torontalszigeti 36. számú betétben felvett A. + 1. sorsz., 324. hrsz. kert a beltelekben 440 □-öl Medancsics Istvánt megillető 1/3-adrész 70 korona ezennel megállapított kikiáltási árban.

A telekkönyvi hatóság az árverésnek Torontalsziget községében való megtartására 1914. évi augusztus hó 8. napjának délelőtt 9 óráját tűzi ki és az árverési feltételeket az 1881: LX. t.-c. 150. §-a alapján a következőkben állapítja meg:

Az árverés alá kerülő ingatlanokat a kikiáltási ár kétharmadánál — felénél alacsonyabb áron eladni nem lehet. (1908: XLI. t.-c. 26. §-a).

Az árverési szándékozók kötelesek bimat-pénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott arfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek letenni, vagy a bimat-pénznek előleges bírói letétbe helyezésétől kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t.-c. 147, 150, 170. §§., 1908: XLI. t.-c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékára szerint megállapított bimat-pénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni.

Perlasz, 1914. évi június hó 19. napján.

Bodnár s. k., kir. járásbíró.

A csenei járás főszolgabírájától.
3616—914. szám.

868—3.1

Pályázati hirdetmény.

A Torontálvármegye csenei járásához tartozó Kisjécsa községben üresedésben levő községi jegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1900: XX. tc. 3 §-ában előírt képesítést, az életkori és az eddigi alkalmaztatást igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket a csenei főszolgabírói hivatalhoz a f. év augusztus havának 18. napjáig benyújtsák, mert a később érkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

Az állás javadalmazása:

A községtől évi 1240 korona alapfizetés, 100 korona utiátalány, természetbeni lakás. Az 1913: LX. tc. alapján megállapítandó fizetési kiegészítés és korpótekek.

A magánmunkálatokért szedhető a vármegyei szabályrendeletben megállapított díjak. A választás határnapját később fogom kitűzni.

Csene, 1914. évi július hó 24-én

Ifj. Tullies György
főszolgabíró.

**HIRDETÉSEKET JUTANYOS ÁRÉRT
KÖZÜL A „TORONTAL“ POLITIKAI
NAPILAP KIADÓHIVATALA.**

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Asztalos:

Szelentzky Pál, Árpád-utca.

Bádogos:

Schmidt Ferenc, Nicky-utca.
Walik István, József főherceg-u.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József fbg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Ált.) Árpád-u. 21.
Rosenberg Salamon (Magyar Élet- és Járadék), Hunyadi-u. 619. Telefon 3—22.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabonater.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Weinberger K., Hunyadi-u.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.
Perger Rezső, Jókai-u.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Goldberg Mihály, Hunyadi-u.
Mesznik R. özv., Hunyadi-u.

Fehérnemű-kereskedés:

Wehner György, Hunyadi-utca.

Fényképész:

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis Sándor, Klub-kávéházzal szemben.
Kovács Ödön, Hunyadi-utca.
Tóth József Hunyadi-utca.

Fotóműterem:

Buzolich József, Hunyadi-utca.
Dr. Stepanov Svetislav, Hunyadi-utca.

Fűzer- és csemegekereskedés:

Fendler József, Hunyadi-u.
Weiterschan József, Hunyadi-u.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.
Csókás Antal, Nicky-utca.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kellner J. utóda Czikkajló, Hunyadi u.
Kollárich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, Szerb egyház-palota.

Hálógyár:

Csüsner János.

Kalapkészítő:

Andresz A. Fötér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelás Béla, Hunyadi-utca.

Kávéházak:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézmű- és rövidáruüzlet:

Benó testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Láng Károly, Hunyadi-utca.
Molnár Lajos, Hunyadi-utca.
Risztics György, Hunyadi-u.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy és Szepessy, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállodával szemben).

Kocsigyártó:

Amend Ferenc, Nicky-utca.

Kőművesek:

Gazdig György, Szerbtemplom-u.
Hoff N. és társai.
Klaszky Jakab, Váraljai-u.
Mattern Mihály, Juranics-u.
Pányi János.

Lakk-, kence-, és festékáruraktár:

Pencz János, Megyeház-utca.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes:

Bauerle testvérek, Városházépület.
Prokisch Gyula, Hunyadi-u.
Wehner testvérek, Hunyadi-utca.

Mozigépek, berendezések:

Berger Árpád, Hunyadi-utca.

Műköszörüs:

Molnár János, Nicky-u.

Női kalapüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kész kosztium és bluz:

Schwartz Dávid, Hunyadi-utca.

Élelmiszerkereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-u.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-u.
Schwarz Dávid, Hunyadi-u.

Sírkőraktár és szobrászterem:

Tanner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Eckstein János, Hunyadi-utca.
Perl Mór, Szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához“ c. szálloda, Megyeház-u.

Szénkereskedés:

Hérog Gyula, Kinizsy-u.

Szeszgyár:

Lukács és társai, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-u.

Téglagyár:

Klein Bernát.
Stagelschmidt J. és J.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fiai.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Gerő Henrik, Korona-utca 4.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-u.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Gál István, Orient-étterem
Habrich Ferenc, Melencei-u. 29.
Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marsain Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyás, Otthon-söresarnok.
Tóth és Noricsán, a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Zongoraraktár:

Weisser Adon, Gizella-part 6.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál,